

Облікова картка НДДКР

Державний обліковий номер: 0221U102044

Державний реєстраційний номер: 0116U003100

Відкрита

Дата реєстрації: 28-01-2021

1. Етапи виконання

Номер етапу: 2

Назва етапу: Порівняльно-морфологічний аналіз, підготовка діагнозів, видових нарисів та ключів для визначення. Філогенетичний аналіз, розробка таксономічних та номенклатурних питань. Завершення серій статей та монографій, визначників, веб-публікацій та заключних звітів.

Початок етапу: 01-2020

Закінчення етапу: 12-2020

Вид звітного документа: Остаточний звіт

2. Виконавець

Назва організації: Інститут зоології ім. І. І. Шмальгаузена Національної академії наук України

Код ЄДРПОУ/ІПН: 05416975

Підпорядкованість: Національна академія наук України

Адреса: вул. Богдана Хмельницького, буд. 15, м. Київ, Київська обл., 01030, Україна

Телефон: 380442351070

3. Власник результатів НДДКР (продукції)

Назва організації: Інститут зоології ім. І. І. Шмальгаузена Національної академії наук України

Код ЄДРПОУ/ІПН: 05416975

Адреса: вул. Богдана Хмельницького, буд. 15, м. Київ, Київська обл., 01030, Україна

Підпорядкованість: Національна академія наук України

Телефон: 380442351070

Назва організації: Національна Академія Наук України

Код ЄДРПОУ/ІПН: 00007614

Адреса: , м. Київ, , Україна

Підпорядкованість: Національна академія наук України

Телефон: 2352360

WWW: www.nas.gov.ua

Інше: [http:](http://)

Інше:

4. Джерела та напрями фінансування

Підстава для проведення робіт: 34 - договір (замовлення) з центральним органом виконавчої влади, академією наук (головними розпорядниками бюджетних коштів на проведення НДДКР)

КПКВК: 6531030

Напрямок фінансування: 2.1 - фундаментальні дослідження

Джерела фінансування

Джерело фінансування: 7713 - кошти держбюджету

Фактичний обсяг фінансування за звітний етап: 2834.132 тис. грн.

5. Науково-технічна робота

Назва роботи (укр)

Ентомофауна України: інвентаризація та ідентифікація, філогенія, морфологія і таксономія найважливіших груп комах у контексті світової фауни

Назва роботи (англ)

Entomofauna of Ukraine: inventory and identification, phylogeny, morphology, and taxonomy in the scopes of the world fauna

Реферат (укр)

Об'єкти дослідження: комахи: коротковусі прямокрилі, цикадки, жуки: стрибуни, златки, чорнотілки, довгоносики, потаємці; метелики: чубатки, листовійки-плодожерки, молі-плютеліди; двокрилі: сціариди, стрічкокрилки; пірготида, тахінісциди, осетниці, сирфіди; виковні комахи у бурштинових включеннях; фондові зоологічні колекції. Мета роботи: фундаментальне вивчення таксономічного складу ентомофауни України та прилеглих територій, екологічних та зоогеографічних особливостей, філогенетичних зв'язків та видоутворення найважливіших груп комах. Метод дослідження: загальноентомологічний. Основні результати досліджень: Описано три нові підродини, одну трибу, один рід і 23 нови види рецентних комах і дві підродини, одну трибу, 41 родів та 102 види комах та деяких інших виковних безхребетних з бурштинів. Уточнено видовий та родовий склад досліджених груп у фауні України та окремих її регіонів (коротковусі прямокрилі, молі-плютеліди, листовійки; довгоносики, потаємці, сціариди), Західної Палеарктики (осетниці) та світової фауни (мухи-пірготида, осетниці, стрічкокрилки триби Lipsanini, прямокрилі). Виявлено нові діагностичні морфологічні та екологічні ознаки твердокрилих та двокрилих. Уточнено номенклатуру низки видів, підродів та родів (двокрилі, твердокрилі, прямокрилі). Складено таблиці для визначення родів, підродів і видів (молі-аргірестії та іпономеутиди, мухи-пірготида, осетниці та стрічкокрилки), поглиблено класифікаційні системи (мухи-стрічкокрилки, пірготида та осетниці), з'ясовано морфоеволюційний характер Лерівських полів твердокрилих. Проаналізовано значення трофічної пристосованості для формування консортивних зв'язків у фітоценозах довкілля (рослиноїдні листовійки, рослиноїдні молі); досліджено сучасний стан видового різноманіття, шкодочинності та господарського значення фітофагів. Розроблено і випробовувано РНР сайт Національної мережі біорізноманіття України.

Реферат (англ)

Objects of research: insects: celiphorous orthoptera, planthoppers, beetles: cicindelids, jewel-beetles, tenebrionids, weevils, short-winged mold beetles; moths: nothodontines, leafrollers, plutelids; Diptera: sciarids, picture-winged flies; pyrgotids, tachiniscids, fruit flies, hoverflies; fossil insects in amber inclusions; stock zoological collections. Purpose: fundamental study of the taxonomic composition of the entomofauna of Ukraine and adjacent territories, ecological and zoogeographical features, phylogenetic relationships and speciation of the most important groups of insects. Research method: general entomological. Main research results: Three new subfamilies, one tribe, one genus and 23 new species of recent insects and two subfamilies, one tribe, 41 genera and 102 species of insects and some other fossil invertebrates from amber are described. The species and genus composition of the studied groups in the fauna of Ukraine and its regions (celiphorous orthoptera, plutelid moths, weevils, sciarids), the Western Palearctic (fruit flies) and the world fauna of the pyrgotid, fruit, picture-winged flies, orthoptera). New diagnostic morphological and ecological characters of the Coleoptera and Diptera have been revealed. The nomenclature of a number of species, subgenera and genera (Diptera, Coleoptera, Orthoptera) has been clarified. Keys for identification genera,

subgenera and species (argirestiid moths and ipomeutides, pyrgotid flies, fruit flies and picture-winged flies), classifications (picture-winged flies, pyrgotids and fruit flies) have been improved, and the morphoevolutionary nature of Lehr fields has been clarified. The importance of trophic adaptation for the formation of phytocenoses of the environment (phytophagous moths) is analyzed; the current state of species diversity, pest status and economic importance of phytophages was studied. The PHP site of the National Biodiversity Network of Ukraine was developed and tested.

Індекс УДК: 595.7, УДК: 595.7(477) 069.426+591.91+575.86

Коди тематичних рубрик НТІ: 34.33.19

6. Науково-технічна продукція (НТП)

НТП 1

Назва продукції (укр): Ентомофауна України: інвентаризація та ідентифікація, філогенія, морфологія і таксономія найважливіших груп комах у контексті світової фауни

Назва продукції (англ): Entomofauna of Ukraine: inventory and identification, phylogeny, morphology and taxonomy of the most important groups of insects in the context of the world fauna

Очікувані результати: Методи, теорії, Каталоги, фауністичні зведення та нариси, визначники, статті, монографії з серії “Фауна України”, прогнози ентомологічної ситуації в Україні.

Галузь застосування: Сільське, лісове та лісо-паркове господарство, фундаментальні галузі біологічної науки, освіта.

Опис продукції (укр): Звіт за завершену науково-дослідну роботу

Соціально-економічна спрямованість НТП: Поліпшення стану навколишнього середовища, Забезпечення промисловості чи населення новим видом інформаційно-комунікаційних послуг

Стадія завершеності НТП: Звіт по НДДКР

Впровадження НТП: Не впроваджено

Строки впровадження:

Виробник продукції: Інститут зоології НАН України

Споживачі продукції: Сільське, лісове та лісо-паркове господарство, вузи, наукові установи біологічних напрямків.

Перспективні ринки:

Права інтелектуальної власності: не передбачено

Форми та умови передачі продукції: не передбачено

7. Бібліографічний опис

Yunakov, N., Nazarenko, V., Filimonov, R., Volovnik, S. A survey of the weevils of Ukraine (Coleoptera: Curculionoidea) // Zootaxa Monograph, 2018. 4404. - P. 1-494.

Пучков А.В. 2018. Жуки-жужелицы (Coleoptera, Carabidae) трансформированных ценозов Украины. - Киев, 448 с. doi: 10.15421/511802

Пучков О. В., Бригадиренко В. В. Рідкісні твердокрилі надродини Caraboidea (Coleoptera, Aderphaga) Дніпропетровської області. - Дніпро: Журфонд, 2018. - 264 с. doi: 10.15421/511801.

Korneyev, S. V. & Korneyev, V. A. Revision of the Old World species of the genus Tephritis (Diptera, Tephritidae) with a pair of isolated apical spots // Zootaxa Monograph, 2019. 4584(1). - P. 1-73.

Borkent, A., Brown, B. V., ... Kameneva, E. P., Korneyev, V. A. et al. Remarkable fly (Diptera) diversity in a patch of Costa Rican cloud forest: Why inventory is a vital science // Zootaxa, 2018. — 4402 (1). — P. 53-90.

Brown, B. V., Borkent, A., ... Kameneva, E. P., Korneyev, V. A. et al. Comprehensive inventory of true flies (Diptera) at a tropical site // Communications Biology [Nature Group], 2018. — 1 (21). — P. 1-8.

Frantsevich, Leon., Frantsevich, Lyud. Leg deformation during the imaginal ecdysis in the downy emerald, *Cordulia aenea* (Odonata, Corduliidae) // *Zoology*, 2018. - 127. - P. 106–113. - <https://doi.org/10.1016/j.zool.2018.01.001>

Frantsevich, L. A Houdini's trick in a fly: leg unfolding with the aid of transient hinges in an extricating *Calliphora vicina* (Diptera: Calliphoridae) // *Arthropod Structure and Development*. - 2016. - 45. P. 2–13. - <http://dx.doi.org/10.1016/j.asd.2016.01.002>

Frantsevich, L., Kozeretska, I., Dubrovsky, Y., Markina, T., Shumakova, I., Stukalyuk, S. Transient leg deformations during eclosion out of a tight confinement: a comparative study on seven species of flies, moths, ants and bees // *Arthropod Structure and Development*. - 2017. - 46. - P. 483–495. - <http://dx.doi.org/10.1016/j.asd.2017.05.002>

Frantsevich, L., Shumakova, I. & Gladun, D. Mechanical and optical properties of the femoral chordotonal organ in beetles (Coleoptera) // *Journal of Experimental Biology*. - 2019. - 222. - P. 1–10. - doi:10.1242/jeb.203968.

Korneyev, S. V., Evstigneev, D.A. Review of the *Tephritis hyoscyami-conura* group of species (Diptera: Tephritidae) with description of a new species // *Annales Zoologici (Warszawa)*. -2019. - 69(4). - P. 719–736.

Korneyev, S. V., Mohamadzade Namin, S. A new species of the genus *Tephritis* (Diptera, Tephritidae) from Iran // *Vestnik Zoologii*. - 2019. - 53(2). - P. 123–130.

Korneyev, S. V. A New Species of the Genus *Tephritis* (Diptera, Tephritidae) with Shining Abdominal Tergites from Kyrgyzstan // *Vestnik zoologii*. - 2017. - 51(2). - P. 137–142.

Korneyev, S. V., Smit, J. T., Hulbert, D. L., Norrbom, A., Gaimari, S. D., Korneyev, V. A., Smith, J. J.. Phylogeny of the genus *Tephritis* Latreille 1804 (Diptera, Tephritidae) // *Arthropod Systematics & Phylogeny*. - 2020. - 78(1). - P. 111–132.

Putshkov A.V., Martynov A.V. The type-specimens of Caraboidea beetles (Coleoptera, Adephaga) deposited in the collections of the I.I. Schmalhausen Institute of Zoology, National Academy of Sciences of Ukraine // *Zootaxa*. - 2017. - 4237 (3). - P. 471–516. - doi.org/10.11646/zootaxa.4237.3.3

Olmi M., Perkovsky E.E., Martynova K.V., Contarini M., Bückle C., Guglielmino A. An important intermediate step in the evolution of pincer wasps: an extraordinary new type of chela from mid-Cretaceous Burmese amber (Hymenoptera, Dryinidae) // *Cretaceous Research*. - 2020.- 111, 104420

Perkovsky E.E., Makarkin V.N. A new species of *Proneuronema* (Neuroptera: Hemerobiidae) from late Eocene Rovno amber // *Zootaxa*. - 2020. - 4718 (2). - P.292–300.

Perkovsky E.E., Makarkin V.N. A new species of *Symphorobius* Banks (Neuroptera: Hemerobiidae) from the late Eocene Rovno amber // *Palaeoentomology*. - 2020. - 3(2). - P.196–203.

Popov, G. V., Prokhorov, A. V. & Kustov, S. Yu. Revision of the *Melanogaster jaroslavensis* group (Diptera: Syrphidae), with description of a new species from Afghanistan // *Zootaxa*. - 2020. - 4743 (4). - P. 536–552. - <https://doi.org/10.11646/zootaxa.4743.4.4>

Putchkov A.V., Markina T.Yu. and Nitochko M.I. Larvae of *Cylindera* (*Eugrapha*) *contorta* (Fleutiaux) (Coleoptera: Cicindelidae) and general review of larval features in the subgenus *Eugrapha* // *Zootaxa*. - 2019. - 4664(3). - P. 412–422. - <http://dx.doi.org/10.11646/zootaxa.4664.3.8>

Storozenko, S. Yu., Pushkar, T. I. A new genus of pygmy locusts (Orthoptera, Tetrigidae, Cladonotinae) from the Malay Peninsula // *Annales Zoologici (Warszawa)*. - 2017. - P. 67(1): 47–53.

Vujić, A., Radenković, S., Likov, L., Andrić, A., Janković, M., Ačanski, J., Popov, G., de Courcy Williams, M., Šašić Zorić, L. & Djan, M. Conflict and congruence between morphological and molecular data: revision of the *Merodon constans* group (Diptera: Syrphidae) // *Invertebrate Systematics*. 2020.- 34. - P. 406–448. - <https://doi.org/10.1071/IS19047>

8. Звітна документація

Кількість сторінок в звіті: 695

Мова звіту: Українська

Умови поширення в Україні: Не заборонено

Умови передачі іншим країнам: Не заборонено

9. Заключні відомості

Перелік осіб-виконавців

Бабицький Андрій Ігорович (к. б. н.)
Васильєва Юлія Станіславівна
Власкін Анатолій Петрович
Гершензон Злата Сергіївна (д. б. н., с.н.с.)
Долинська Ірина Василівна (к. б. н., с.н.с.)
Кавурка Віталій Володимирович (к. б. н.)
Каменєва Олена Петрівна (к. б. н., с.н.с.)
Кожевникова Валентина Анатоліївна
Корнеев Валерій Олексійович (д.б.н., професор, член-кор.)
Корнеев Северин Валерійович (к. б. н.)
Кривошеев Роберт Євгенович (к. б. н.)
Назаренко Віталій Юрійович (к. б. н., с.н.с.)
Перковський Євген Едуардович (к. б. н., с.н.с.)
Попов Григорій Владленович (к. б. н., с.н.с.)
Прохоров Олексій Валеріанович (к. б. н.)
Пучков Олександр Васильович (д. б. н., професор)
Пушкар Тарас Ігорович (к. б. н.)
Францевич Леонід Іванович (д.б.н., професор, член-кор.)
Черней Любов Сергіївна (к. б. н., с.н.с.)

Керівник організації:

Акімов Ігор Андрійович (д. б. н., професор)

Керівники роботи:

Корнеев Валерій Олексійович (д. б. н., професор)

Керівник відділу реєстрації наукової діяльності
УкрІНТЕІ

Юрченко Т.А.